

== Vella po pošti: ==
Za celo leto naprej . . . 28-
za en mesec . . . 2-20
za Nemčijo celoletno . . . 29-
za ostalo inozemstvo . . . 35-
V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . . . 24-
za en mesec . . . 2-
V upravi prejema mesečno . . . 1-70
== Sobota, izdaja ==
za celo leto . . . 7-
za Nemčijo celoletno . . . 8-
za ostalo inozemstvo . . . 12-

SLOVENE

== Inserati: ==
Enostolpna poltrava (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . 13 "
za trikrat . . . 10 "
za večkrat primeren popust.
Porečna osamlila, zabavne, osamljene itd.:
enosolpna poltrava po 18 v.
== Poslano: ==
enostolpna poltrava po 30 v.
Izhaja vsak dan, izvenomati ne-
dolge in praznike, ob 5 uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/II.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirana pisma so se
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
pošte hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 28.511,
bosa-herc št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Humpty — Dumpy.

Cirkus za otroke! To je trenutna parlamentarna slika. Kolikokrat so grofi in knezi gosposke zbornice ošabno grajali poslansko zbornico, da uganja »demagogijo«. In sedaj je gosposka zbornica naenkrat poslansko zbornico v tej točki znatno prekosila. Grofi in knezi so stopili roko v roki s Seitzli in Diamanti — s čistimi socialnimi demokrati. S tistimi socialisti, o katerih sicer pravijo, da morajo braniti proti njim državo in prestol, če treba z ognjem in mečem. In zakaj to bratstvo, zakaj ta demagogija od zgorej? Samo radi ljubih, blestečih ministrskih frakov!

Našega parlamenta se polasča od časa do časa neko mrzlično drvenje za ministrskimi sedeži. Nekaj časa je tresla ta mrzlica poslansko zbornico. Komaj se je pa v tem oziru kolikor toliko umirila spodnja zbornica, — je prešla ta mrzlica v gosposko zbornico in je začela tresti stare, sivolase ekscelence, da se kar boje za življenje. To mrzlico ozdravi samo ministrski frak — zato mora umreti, kdor je vzrok tej bolezni.

Grof Stürgkh je sicer prišel iz gosposke zbornice. A njena tajnost je, da je imel od vsega začetka hujše nasprotnike v gosposki kot v poslanski zbornici — in sicer najhujše v lastni stranki. So tam nekateri, ki so mnenja, da bi kak drug tudi lahko opravil službo ministrskega predsednika.

Ali bo grof Stürgkh ta sunek preneval? Je postajalo število aspirantov v gosposki zbornici. Končno je nepotrpežljivost dosegla vrhunec in — gosposka zbornica je poskusila demagogijo, da zada grofu Stürgkhu smrtni udarec.

Ali bo grof Stürgkh ta sunek preneval? Odločitev o tem leži v Schönbrunn. Niti, ki peljejo tje gori, ni lahko kontrolirati.

Poslanska zbornica, z malimi izjemami, gleda to borbo zelo hladnokrvno. Komedijska, ki jo je zaigrala gosposka zbornica, ne imponira nobenemu resnemu politiku v poslanski zbornici. Kljub vsem formalnim zahvalam, ki jih je po parlamentarnem običaju žela gosposka zbornica v skupni komisiji, se je vendarle s svojim klovnskim preobračanjem samo osmešila.

Stürgkhu se mora priznati, da je situacija v kritični noči hitro spregledal in poskrbel sporazumno s poslansko zbornico, da je gosposka zbornica v stvari doživela občuten poraz — četudi je moral v stvari sami eskompirirati ob enem svoj lastni poraz. Sprejel je namreč, kar je poprej odklanjal: eksistenčni minimum 1600 K. — Kdo je hujše udarjen, grof Stürgkh ali gosposka zbornica — to se bo videlo šele čez nekaj dni ali tednov.

Eno dobro stran pa je imela cela stvar za male ljudi, ki so nasvljeni s fikšno plačo: ti bodo, če dohodki ne presegajo 1600 K na leto, prosti davka. Ti so edini, ki imajo od tega gotov dobiček. Tem čestitamo.

Izbruh vulkanov na Japonskem.

Na Japonskem so potresi kakor tudi izbruh ognjenikov precej navadni, a take katastrofe, kakor sedanja, tudi na Japonskem že desetletja sem ni bilo. Na otoku Sakurašima, ki leži južno od Korejske ceste pred zahodnim delom Nipona, je izbruhnil vulkan Sakurašima, visok 1400 m, ki je že 130 let počival. Podzemske sile so iz žrelav ognjenika vrgle na milijone skal, ki so padale več kilometrov daleč na tla in uničile vse, kjer so kako stvar zadele. Ogenj je bruhal iz ognjenika 1000 m visoko. Grom, ki je spremljal izbruh, je bil močnejši kot gromenje topov pri naskoku na Port Artur. Več milij daleč od ognjenika je ozračje napolnjeno z oblaki gorečega pepela. Široke reke lave se razlivalo po deželi in zažigajo vse. Da je bila nesreča še večja, se je pojavil potres, predvsem v mestu Kagošimu, ki je uro oddaljeno od Sakurašime in je glavno mesto enako se glaseče province južno otoka Kiušiu. V

Kagošimi je kakor na bojišču po veliki bitki. Hiše so razrušile iz vulkana leteče skale in potres. Več kilometrov na okolu so železniške proge razdrle. 13.000 hiš je razrušenih. Najmanj 70.000 ljudi pogrešajo.

Iz Negazakija javljajo: Brezlični brzotjav neke bojne ladje poročajo, da leži v Kagošimi pepel 15 čevljev visoko. Otok Sakurašima je posvečen pogubi in zavil v oblake dima.

Dnevne novice.

+ Delničarji dolenskih železnic bodo pač razočarani po besedilu razsodbe dunajskega trgovskega sodišča na pritožbo mestne občine ljubljanske v zvezi odškodnine delničarjem dolenskih železnic. »Slov. Narod« je namreč objavil poročilo, da je ljubljanska mestna občina proti železniški družbi zmagala. Resnica pa je, da je mestna občina zmagala le glede formalno-pravnega stališča, v glavni stvari pa ni dosegla prav ničesar. Namreč denarni zahtevki se je odklonil. Delničarji pa nečajo teorije, ampak denar, in ta jim ni prisojen. Ker smo po »Narodu« priobčili vest o »zmagi« mestne občine, moramo to vest dati resnici na ljubo popraviti, da vedo delničarji, pri čem da so.

+ Konferenca dalmatinskih školov se bo prihodnji mesec vršila v Zadru pod predsedstvom zadrškega nadškofa in metropolita dr. Puljišča.

Darovi za dr. Žilnikov spomenik. — II. izkaz. — Jan Kramar, župnik, Ribno-Bled, 5 K; Ivan Theuerschuh, kurat, Lokev, 2 K; Ant. Cukjati, dež. dacar, Črnomelj, 2 K; Ivan Prelec, V. Sitar, župnik, St. Gotthard, 5 K; Jernej Lavrič, Ajdovec, zbirka 3 K 55 vin.; Ivan Drašler, trgovec, Dole-Borovnica 4 K; dr. Gregorij Pečjak, c. kr. gimn. prof. Ljubljana, 10 K; dr. Val. Krisper, odvetnik, Ljubljana, 20 K; Ivan Potrat, obč. tajnik, Jesenice, zbirka 7 K; Franc Gorišek, dež. dacar, Kranj, 2 K; Jan. Dekleva, trgovec, Vremski Britof, 20 K; A. Kmol, župnik, Kolovrat, 10 K; Jan. Novak, častni kanonik, dekan, Radovljica, 10 K; Jernej Pavlin, prefekt, St. Vid nad Ljublj., 10 K; Fran Ks. Meško, župnik, Marija na Zili, 2 K 50 vin.; Peter Bohinjec, župnik, Duplje, 5 K; Fran Majdič, benef. Vače, 1 K; Jan. Dolinar, župnik, Kresnice, 1 K; Karol Čeč, faktor Katol. tiskarne, Ljubljana, 5 K; Valent. Accetto, stavb. podjetje, 6 K; Mar. Kramaršič, major, soproga Ljubljana, 5 K; dr. Aleš Ušeničnik, bogosl. profesor, Ljubljana, 10 K.

Vsota . . . . . 201-05 K
K temu I. izkaz . . . . . 141-06 K

Skupaj . . . . . 342-11 K

Nadaljnji darovi naj se izvolijo pošiljati izključno samo na upravo »Slovenca« in ne na posamezne osebe, ker taka pošiljatev manipulacijo poci.

+ Cerkevne vesti iz Koroške. Ekselenci knezu in škofu dr. Kahnu se je bolezen obrnila na slabše. Za kn. šk. konsistorialnega svetnika je imenovan opat p. Odilo v St. Pavlu. Dekan je postal g. Konrad Walcher, župnik v St. Vidu ob Glini, Duhovni svetniki so postali: g. Jožef Hribar, profesor veronauka na gimnaziji v Beljaku, g. dr. Florian Hiebaum, profesor veronauka na učiteljski v Celovcu in g. Mihael Paulitsch, urednik »Kärntner Tagblatt«. Župnija Kot je podeljena g. Kilijanu Trutschnigu. Prestavljen je g. kalpan Seirer iz Kota v Trefling.

+ Kmetijske poučne tečaje priredi deželni odbor kranjski v nedeljo 18. jan. in v pondeljek 19. jan. v St. Petru na Krasu in v Knežaku na Notranjskem ter v Toplicah in v Mirni peči na Dolenjskem. Na pr-

vih dveh predavajo dr. Pogačnik, dr. Lampret, nadz. Legvart in instruktor Hladnik, na drugih dveh pa ravnatelj Rohman, strok. uč. Zdolšek in Vedernjak, veterinar Černe in dr. Podobnik.

+ Odkod vse zlo v parlamentu? Stranke večine v avstrijskem parlamentu, takozvane delavoljne stranke se sedaj strašansko jezijo, ker se je vsled kompromisa med poslansko in gosposko zbornico zakon o davku na osebno dohodnino tako izkazal, da ni delavoljnim strankam prav. Hude so ena na drugo in na vlado, le nase ne. In vendar so tega same najbolj krive. Zakaj? Zato, ker, kadar pride vlada s kakšnim zakonom pred parlament in pravi, da ga mora parlament sprejeti, kakšen je, vse večinske stranke pod klof zlezejo. Tako je bilo tudi zdaj. Vlada je rekla, eksistenčni minimum se ne sme zvišati nad 1200 kron. Takoj je bila večina zadovoljna. In vendar je le prav, če se do 1600 K ne plača davka. Naj pa plačajo več oni, ki vlečejo čez 20.000 K na leto! Zdaj pa je nadomada prišlo tako, da je tudi vladi zvišanje eksistenčnega minuma prav, da se le zakon sploh sklene. In zato delajo zdaj večinske stranke dolge obraze. Prav jim je!

+ Podaljšana ogrsko-hrvaška pogodba sankcionirana. Zagrebški uradni list poroča, da je cesar sankcioniral podaljšanje finančne pogodbe do leta 1915.

+ P. n. naročnike na »Vrtec« in »Angelček« prosimo, naj nekoliko potrpe. Ko se uredi tiskarske razmere, bomo vse nadomestili in zopet redno pošiljali. Ob tej priliki opozorimo na »Angelčka« letnik 1913, ki ga lahko dobi po znižani ceni 60 vin. vezan izvod, kdor naroči vsaj 10 izvodov skupno. Posameznim zvezkom in v knjigotrstvu pa ostane ista cena kot drugim letnikom, a 1 K. — Uredništvo in upravništvo.

+ »Slovenski učitelj« bi moral te dni iziti. Tiskarsko gibanje je krivo, da bodo morali cenj. naročniki v lastnem interesu nekoliko potrpeti; kajti uprav slovenskim strokovnim listom bi šla trda za obstoje, če bi se lastniki tiskarn udali visokim zahtevam tiskarjev. Morda se posreči, da proti koncu januarja kljub temu postrežemo s prvo številko. — Uredništvo.

+ Trgovska zbornica v Trstu. Predsednik trgovske zbornice v Trstu Edmund Richetti je demisioniral. Za vzrok k temu koraku je navedel bolezen. Čujejo se pa tudi glasovi, da so ga k temu napotile predvsem intrige proti njegovi osebi od strani njegovih nasprotnikov. Da bo imel mir, se je za stalno preselil na Dunaj. Vprašanje nastane sedaj, kdo bo njegov naslednik. Zbornica sama obstoji iz dveh strank. Večina ima bolj zmerne, nepolitične, odločno trgovske stranke. Ta je volila od sedaj vedno predsednika iz svoje srede. Stranka, ki je v manjšini, je narodno-liberalna. Ta je bila zastopana v vodstvu po podpredsedniku v osebi vit. Scaramanga. Za časa vakance vodi predsedništvo provizorično vit. Maksimilijan Brunner, ki ima tudi mnogo šans, da postane definitivni predsednik, kajti zanj se poteguje večina. Ker pa je razlika glasov večine in manjšine minimalna, je tudi mogoče, da bo izvoljen za predsednika dosedanji podpredsednik vit. Scaramanga, s katerim simpatizira italijanska liberalna politična stranka. Za Slovence bi bil gotovo boljši vit. Maksimilijan Brunner, ki ni politično prononsiran in je v nacionalnem oziru zelo trezen.

+ Tržaški državni uradniki dobili doklado. Trž. c. kr. drž. uradniki, poduradniki in sluge se že več let potegujejo za pristaniško stalno doklado. Utemeljujejo to svojo zahtevo s tem, da je Trst najdražje mesto v Avstriji in da je zaradi potrebe znanja več jezikov uradovanje v Trstu veliko težje kot drugod. Že spomladi lanskega leta je vlada odkazala v ta namen za te tržaške državne »trpežnike« enkratno 80 tisoč kron, katere se je kar nekam izgubilo. Dobili so samo izvoljenici nekaj kron, nekaj so si pobrali višji gospodje in drugo je izginilo neznano kam. Letos je vlada na Dunaju zopet odkazala za Trst v omenjeni namen enkratno 290.000 k za c. kr. uradnike do vstopi devetega razreda, za pod-

uradnike in sluge brez izjeme, tako da dobijo osebe istih razredov vse jednako. Te vsote čakajo sedaj državni trpini, toda ne vedo še kdaj jo bodo dobili. Proti prošnjam za stalno pristaniško doklado pa je vlada gluha. Bodi pripomnjeno, da v tej akciji vsi državni uslužbenci seveda brez ozira na narodnost nastopajo.

+ Slovensko gledališče v Trstu opusti znanprej vsled različnih nezdod operne in operetne predstave. Gojila se bo samo dramska umetnost.

+ Marijanska kongregacija v Rudolfovem ponovi prih. nedeljo dne 18. t. m. ob pol 8. uri zvečer na splošno željo zabaven večer s petjem, in igro »Skrivnosta zaročka«.

+ Deželna vlada v Celovcu je kršila drž. osn. zakon z dne 21. dec. 1867, drž. zak. l. št. 142, ker je izdala pri volitvenem postopanju v občini Slovenski Plajberg razglašeno od 18. marca in 23. aprila le v nemškem jeziku; tako je te dni razsodilo drž. sodišče na Dunaju.

+ Mengeš. Kmetijski tečaj je priredil pri nas dež. odbor v dnevih 11. in 12. jan., ki je izpadel povoljno. Hvala lepa dež. odboru za prireditve in gosp. predavateljem.

+ Požar v Belikrajini. Dne 12. t. m. ob 8. uri dopoldne je nastal ogenj pri posestniku in mlinarju Mihi Prokšlju v Učakovcih pri Vinici, kateremu je uničil v eni uri hišo z vso oskrbo kakor tudi obleko. Ognjegasci iz trga Vinice so takoj prihiteli na lice mesta in rešili vsa gospodarska poslopja z malenično vred, kar je obdobjanja vredno, ker je vse poslopje popolnoma skupaj in z slamo pokrito. — Škoda znaša 6000 kron, zavarovano je bilo le okoli 1200 kron. Obžalovati je moža, kateri je še mlad in je pred nekaj leti prevzel po očetu gospodarstvo, katero je bilo jako zadolženo, ter ga je s svojo marljivostjo in skromnostjo malone popolnoma razbremenil. Komaj da se je pripravil k uspešnemu gospodarstvu, zadela ga je uničujoča usoda, katero bo mož v današnjih letih težko prebolel. Kako je požar nastal, še ni znano.

+ Slovensko šebelaško društvo za Spod. Štajersko ima 25. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v Celju v Narodnem domu, občni zbor.

+ Varnostne odredbe za Tiszov obisk v Zagrebu. Zagrebška policija je ukrenila obširne varnostne odredbe za Tiszov obisk, ker nameravajo soc. demokrati ob tej priliki za volilno reformo demonstrirati na ulici. K gledališni predstavi, katere se bo udeležil Tisza, se bodo pripustile le zanesljive osebe. Protimažarskih demonstracij se nameravata baje udeležiti tudi Starčevićeva skupina in Frankovci.

+ Veliki zameti na Krasu. Iz Zagorja se nam piše: Kraška burja je zadnje dni odprla vse svoje registre. Ljudje pravijo, da toliko snega že 18 let ni bilo. Burja raznaša sneg na vse strani, vse ceste so zamelene, poštni voz gre le do Zagorja. Barometer se pada.

+ Fromoviral je na zagrebški univerzi sin hrvaškega poslanca dr. Pero Magolice Ante Magolič za doktorja prava.

+ Velike Lašče. Umrla je gospa Marija Hočevar roj. Glavan, večkrat previdena s sv. zakramenti zvečer dne 14. t. m. N. v m. p. Pogreb bo 16. t. m. ob 10. uri dopoldne. — Zimo imamo tudi tukaj izredno hudo. Snega leži že skoro 1 m, mraz pa je — 3° R, na vetrovnih krajih celo — 7° R. Zameti so nekatera sela že popolnoma odtrgali od sveta, druge vasi pa komaj vzdržujejo zvezo. Če mraz odneha, se je bati, da bo padlo še toliko snega, ki že več dni le lahno naletava. Šolski pouk se je za nekaj dni moral prekiniti, ker niti četrtina otrok ne more brez nevarnosti priti v šolo.

+ Galicija pri Celju. Izobraževalno društvo ima v nedeljo dne 18. januarja popoldne po večernicah svoj osmi redni občni zbor. Obenem se vrši tudi ustanovni shod »Mladiške in Dekliške zveze«. Kot govornik pride g. dr. J. Hohnjec iz Maribora.

+ Nesreča v lovišču. V lovišču na Dovskem je lovec Smele obstrlel gonjača Rahmeta, ker je imel Smele proti vsem

pravilom puško nabasano, ko je Rahne stopel pred njim, da ga pelje na njegov prostor. Smole je precej zelo ranjen.

† Jožef Pečar. Dne 7. t. m. je bil pokopan v Kranjski Gori v pokopni duhovnik Jož. Pečar. Spremljalo ga je k zadnjemu počitku 16 duhovnih sobratov, med njimi stolni kanonik Jan. Sušnik, in mnogo ljudi. Pogreb je vodil radovljški dekan in častni kanonik Janez Novak ter govoril gniljive besede v slovo. Ranjki gospod je ležal, kakor smo svoječasno poročali, 38 let vsled mrtvouda v postelji ter z izgledno potrpežljivostjo prenašal svojo žalostno usodo, da ga je vsak obiskovalec imel za evangeljskega Joba. V pomoč mu je bila njegova sestra Uršula, ki mu je udano stregla v vsej dolgi bolezni. Upamo, da je pokojni g. Jožef sedaj pridružen izvoljenemu številu tistih velikih trpinov, o katerih piše sv. Janez v skrivnostnem razodenju: »In Bog bo obrisal vse solze iz njih oči. Ne bo več smrti, ne žalovanja in ne bolečine, ker poprejšnje je minilo.«

— Trbovlje. Prihodnjo nedeljo, dne 18. jan. bo govoril g. dr. Veble na shodu skupine J. S. Z. v Trbovljah. Delavci, pridite!

— Protialkoholna zveza »Sveta vojska« v Ljubljani, rabi v spopolnitev svoje knjižnice sledeče posamezne številke »Piščalke«: Letnik I. (1905) 4. in 6. števil; Letnik II. (1906) 7., 11., 12. števil. Kdor bi nam hotel omenjene številke podariti, (ali proti plačilu odstopiti) naj jih blagovoli poslati na naslov: Društvo »Sveta vojska« v Ljubljani, Poljanska cesta 4.

— Sv. Florijan pod Bočem. Na svečnico se bo pri nas ustanovila Marijina družba. Pri tej slovesnosti nam je obljubil svoje sodelovanje prof. dr. Hohnjec. Ob tej priliki bo tudi zborovanje mladeniške in dekliške zveze.

— Poljčane. V nedeljo dne 18. jan. po večernicah se vrši občni zbor Slov. katol. izobraževalnega društva.

— Hoče. »Orel« ima v nedeljo po večernicah, 18. jan. svoj letni občni zbor z navadnim sporedom.

— Smrtna kosa. Umrli je v goriški bolnici obstrelj iz Bat, ki se je po nesreči obstreljal na nogi. — V Gorici je umrla gdca Marija Švalj, prodajalka v Gabrščekovi trgovini.

— Globasnica. Izobr. društvo ima dne 25. jan. ob treh popoldne v svojih društvenih prostorih zborovanje s sledečim sporedom: 1. zanimiv poučni govor, 2. veseligrad »V Ljubljano jo dajmo«, 3. občni zbor.

— Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo dne 25. prosinca 1914 ob pol 8. uri zvečer se vprizori narodna igra »Legionarji«, katero je spisal g. Fr. Govekar.

— Obsodba pošnega defraudanta. V četrtek dne 15. t. m. je bil obsojen pošni uradnik Pivonka, ki je v Celju ukradel denarni pismi z 30.000 K in 6000 K na tri leta težke ječe. Defraudacija je izvršil na ta način, da je vzel najtežje pismo takrat, kadar je bilo pomotoma v došlem izkazu pisem manj pisem izkazanih, kakor jih je bilo v resnici. To je bilo dvakrat in oba krat je Pivonka porabil to priliko za tatvino. Poštna uprava je krivce iskala povsod drugod, le na Pivonko, ki je živel preko svojih razmer, dolgo časa ni nihče mislil. Izdala ga je le njegova velika predrznost.

— Klub »svobodne ljubezni« med srednješolsko mladino v Sarajevu. Nezaslišani škandal je policija odkrila v Sarajevu. Prišla je na sled »klubu svobodne ljubezni«, čegar člani so bili po večini ne nad 15 let stari srednješolci in dijakinje, pa tudi nekaj drugih nedoraslih dečkov in deklic iz boljših rodbin — vsega vkup nad 60! Kakor posnemamo iz »Hrv. Dnevnika«, se je ta mladina zbirala v nekem brlogu in izvrševala grde orgije. V deželni bolnišnici je več spolno bolnih deklic. Menda so kot protektorji in gostje v klubu sodelovale tudi gotove vplivne politične osebnosti in odlične dame. Škandal je strašoten, prizadej stariši si v obupu rujejo lase... Stvar se pa zelo tiče tudi državnih srednješolskih zavodov in je vnebovpijoče, da je nedorasla mladina na teh zavodih tako na široko in globoko moralno zastrupljena in da je to stvar morala odkriti še-le policija. Sicer pa »Hrv. Dnevnik« ob tej priliki odkriva naravnost neverjetne stvari o pojmihi, ki jih imajo tamošnji srednješolski profesorji in ravnatelji o vzgoji mladine. Med dijaštvom se z vednostjo in odobravanjem profesorjev širi pornografija v sliki in besedi — baje se take stvari izposojajo dijakom celo iz šolskih knjižnic! Verskonravnih spisov pa ti »vzgojitelji« ne trpe in celo katehete se je prepovedalo dobre, verskovzgojne knjige dajati dijakom v roke. Seveda so ti moške tudi strupeni sovražniki »Marijinih kongregacij« za dijake, češ, da se v njih širi mračnijaštvo in »klerikalna propaganda«.

— Vol je umoril posestnika Zabukovška od Sv. Križa na Štajerskem. Vol ga je vrge s tako silo ob tla, da si je Zabukovšek zlomil tilnik in obležal mrtev.

— Poslopje skupnih uradov v škofiji Loki. Justični erar je kupil za 85.000 kron

hišo pokojnega Otona Guzolja, posestnika v Karlovškem predmestju, v kateri so že 23 let nastanjeni vsi uradi: sodnija, davkarija, orožništvo in notarijat.

— Zaupani denar ukradel. Gostilničarka Terezija Stonerwitz v Trbovljah je 7. t. m. avtomobilskemu sprevodniku Cirilu Tušek izročila 770 K, da ji s kolodvora pripelje prispeli tobak. Tušek se je pa vrnil brez tobaka in brez denarja, češ, da mu je bil denar medpotoma v avtomobilu ukraden. Pri zaslišanju se je pa Tušek zapletel v taka protislovja, da se je vložila proti njemu kaz. ovadba.

— Sv. Jurij ob Taboru. Poročil se je učitelj-vodja deške šole g. Robert Senica z gdco M. Pikl, hčerko krojaškega mojstra iz Žalca. — Smrt je pobrala zadnje mesece minuloga leta gospodinjico Cecilijo Juhart, p. d. Sirševo iz Ojstriške vasi ter Zofijo Kuder, p. d. Slakanovo iz Lok. — Umrli je tudi Matija Markošek, p. d. Mežnar iz Šmiklavža. Bil je v bojih za Šlezvig — Holštajn ter rad pripovedoval o svojih zanimivih vojaških doživljajih. Pokopali so tudi Martina Virant, očeta znane hiše iz Gomilke, N. v m. p.! — Hišo in posestvo rajne vdove Alojzije Drobež v Lokah, ki je umrla brez dedičev, je na dražbi kupil tukajšnji rojak g. Blaž Grobler, orožnik v Stari Loki na Kranjskem.

— Regnikolska tragedija. Dne 11. jan. je prišla iz Benetk v Trst neka Luigia Me-arso, dekle iz dobre rodbine in je šla prenočit k neki rojakinji, Mariji Chineratto v ulici del Toro. Sem jo je prišel kmalu nato obiskat natak Albero Garutti, ki je doma iz Ferrare. Zdi se, da je Alojzija, ki ima v Benetkah zaročenca, temu svojemu prvemu ljubimcu na njegove prošnje dovolila sestanek v Trstu, da se končno odkri-ža. Oba nista dolgo govorila, kar se začujajo strelji. Vročekrvni Lah je obstrelil dekle in jo precej ranil, nato pa še sebe. Njegovo stanje je obupno. Sploh se pa v Trstu tako množe samoumori in samomorilni poizkusi, da se človeku že gabi. To niso več ljudje, to so šleve brez volje in energije.

— Lahi Carnegol, Pettarin, Fornasari Ivan in Emil, Perco Klemens, Sdrigotti in svojo šestdesetletnico podaril Hrvatom in ni, da so s slovenske šole v Ločniku iztrgali napis, so bili vsled pomanjkanja dokazov oproščeni.

— Uboj. Dne 21. decembra lanskega leta so našli težaka Franc Majcena v Trstu na Rivi Carciotti zabodenega. Prenesli so ga v bolnico in seveda povpraševali, kdo ga je ranil. Majcen je pa bil tako »plemenit«, da napadalca ni hotel izdati, češ, »bova že sama svoj račun poravnala, ko ozdravim.« Do tega pa ni prišlo, ker je 11. t. m. Majcen na rani umrl. Zdaj pa je njegova ljubimka policiji javila napadalca in so ga zaprli. Piše se Viljem Gergič in je tudi težak. Pravi pa, da je nedolžen.

— Žetale pri Rogatcu. Katol. bralno in izobr. društvo priredi v nedeljo dne 18. jan. po večernicah v stari šoli podučno predavanje. G. kaplan Jožef Kranjc govori o kmečkih puntih, vmes pa bodo mladeniči deklamirali vseh 10 pesmi iz Aškerčeve »Stare pravde«. — V Žetalah bodo tudi v kratkem občinske volitve. Dosedanji župan Anton Kolar ima to posebnost, da ga samo liberalci hvalijo, vsi drugi pa bi se ga že radi rešili. Poleg krčmarja Berliša, Sotoška in Pekliča je Kolar glavni povzročitelj nove šolske stavbe, ki izgleda kakor koruznjak ter stane okoli 35.000 K. Razven te kolibe pa še imamo drugo lepo šolo, ki smo jo v 20 letih komaj plačali.

Ljubljanske novice.

lj Za jutrišnje veliko predpustnico delavstva c. kr. tobačne tovarne, ki se prične ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Uniona«, vlada po Ljubljani veliko zanimanje. Priredbi je dan tako odličen okvir, da se bo vsak lahko najbolje zabaval, zato je pričakovati na tej zabavi zastopnike iz vseh ljubljanskih slojev. Kdor hoče biti deležen vselega razpoloženja, naj pride jutri zvečer v »Union«!

lj Zaslužena kezen ga je dosegla. Danes je bil pred dež. sodiščem znani bivši poduradnik trg. in obrtne zbornice Janez Eržen, ki je kakor znano, od liberalcev dobro plačan, ponaredil pisavo Ivana Kregarja in s tem radi zadnjih volitev v trg. zbornico povzročil znano podlo liberalno gonjo proti g. Kregarju, obsojen na pet mesecev težke ječe. Kar so ga liberalci naučili, se ni odvalil ter je ponaredil podpis na neki menici, da si je poskrbel denarja za svoje lahkomišljeno življenje.

lj Strojarska steza ostane odprta. Župan dr. Tavčar je poslal obč. svetniku šte-fetu dopis, v katerem mu naznanja razsodbo dež. odbora glede njegove pritožbe proti sklepu obč. sveta, ki je sklenil, da se Strojarska steza zapre. Dež. odbor je razveljavil sklep obč. sveta z naslednjo motivacijo: Sv. Petra nasip je v dolžini od Franciskanskega do Jubilejnega mostu zvezan s Sv. Petra cesto s tremi ozkimi stezami. Strojarska steza je od drugih zvez Sv. Petra ceste z bregom oddaljena okroglo 90 m. Iz varnostnih ozirov je ta steza

zelo potrebna. Ker je Sv. Petra nasip malo obljuden, mora se ponoči v slučaju nesreče v Ljubljani računati v prvi vrsti na pomoč od pasantov na Sv. Petra cesti. Ako bi bila steza zaprta, morajo na pomoč tekoči ljudje narediti približno 200 m dolgo pot naokoli; za to rabijo najmanj 2 minuti, kar je v slučaju nevarnosti življenja zado-sti, da se usoda ponesrečenega neugodno odloči. Podobno je v slučaju nevarnosti požara. Če se pojavijo prvi znaki požara, gredo mimoidoči ljudje, ako ni sumljivo mesto zelo od rok, prepričati se, kaj se go-di, ako pa bi morali hoditi ljudje 200 m naokoli, bi si raje stvar na ta ali oni način razlagali, svojo radovednost potolažili in nevarnost bi ostala prikrita dotlej, da ogenj s polno močjo izbruhne in se od da-leč opazi. Potlej seveda se mora misliti v prvi vrsti na lokaliziranje nevarnosti in povzročena škoda je veliko večja, nego če bi se ogenj pogasil takoj v začetku. Končno se ne sme prezreti, da stoji Ljubljana na polresnem teritoriju in da se, posebej v starejših, ozkih delih mesta potrebuje kolikor mogoče veliko zvez, da ljudje v slučaju nevarnosti hitro pridejo na nezazidana mesta, na prosto — to je v našem slučaju iz Sv. Petra ceste na široki Sv. Petra nasip. Ti ozirom so veliko bolj uvaževanja vredni, nego higijenični, kateri se v starejših delih Ljubljane ne morejo dosledno vpo-števati, ako se noče precej veliko število stez zapreti. Iz teh razlogov je prišel de-želni odbor do prepričanja, da je zaprtje predmestne steze neumestno.

lj Dolg 100 do 200 let star. Zanimiv je izkaz, ki ga je predložil župan dr. Tavčar finančnemu odseku ljubljanskega obč. sveta o mestnih posojilih. Historično zani-mivo je, da je dolžna občina 91.185 K 55 v. ustanovnemu zakladu in se je ta svota po-rabila za mestne potrebe sploh. Mestni za-klad je s 3% do 5% to posojilo obrestoval. Najelo se je to posojilo že pred 100 leti, de-loma pred 200 leti. Postavlja se torej ljub-ljanska občina lahko z dolgom starim 200 let.

lj Arhitekta Frica Schmidingerja, se-daj v Monakovem, sina ljubljanskega no-tarja, je imenoval dež. predsednik baron Schwarz za provizoričnega c. kr. stavbne-ga akjunkta pri drž. stavb. službi na Kranj-skem. G. arhitekt Schmidinger je, kakor znano, stvaritelj od ljubljanske mestne ob-čine odlikovanega načrta za novo Ljublja-no, ki se bo razprostirala od južnega kolo-dvora Dunajske ceste proti sv. Križu in Tomačevemu proti Savi.

lj Smeški tečaj, ki ga je priredila De-zelna zveza za tujski promet in turizmo, se je otvoril danes na Koslerjevem travni-ku pod Tivolijem. Udeleženci, ki jih je 40 med njimi tudi 10 dam. Prihodnje dni se bode smučalo na izbornem terenu blizu Rakovnika. To nedeljo 18. t. m. se priredi mali izlet v okolico Medvode. Odhod iz Ljubljane jutraj ob 6. uri 54 min.

lj Podružnica Ljubljana I. društva av-strijskih drž. uslužbencev priredila je v so-boto dne 10. t. m. v veliki dvorani hotela Union svojo predpustnico, katere je nad vse izborna vspeja. V krasno dekorirani dvorani bilo je že začetkom polno občinstva. Med velikim številom gledalcev in obiskovalcev opazili smo kot zastopnike drž. uradništva gg. dvornega svetnika gro-fa Chorinskyja, dvornega svetnika viteza Laschana, sodnega podpredsednika dvor-nega svetnika Pajka, ravnatelja drž. polici-je vladnega svetnika grofa Künigela, drž. pravdnika viteza Luschana, predstojnika prezidijske pisarne dež. vlade okrajnega glavarja Kresseja, sodnega svetnika Bu-loveca, pol. nadkomisarja dr. Skubela, predsednika društva drž. uradnikov davč. nadupravitelja Lillega, predsednika društva sod. pis. uradnikov nadoficijala Po-gačnika ter zastopnike profesorkega in učiteljskega stanu i. dr., gosp. župana dr. Tavčarja, gg. obč. svetnike, dež. odbor-nika in poslanca odvetnika g. dr. Pegana in dr. Zajca, poslanca gosp. dr. Gregoriča, odvetnika g. dr. Furlana, podpredsednika trg. in obrtne zbornice g. Kregarja, ravnatelja dež. prisilne delavnice g. stotnika Dolenca, ter mnogo drugih deželnih urad-nikov in nastavljenecv osobito mnogo gg. nadpaznikov in paznikov dež. prisilne de-lavnice. Tudi veliko število podčastnikov tukajšnje garnizije s predsednikom društva g. stražmojstrom Steinerjem je počastilo prireditve. Številni je bil tudi obisk s stra-ni meščanstva, trgovskega in obrtniškega stanu ne samo iz Ljubljane, temveč tudi z dežele, osobito iz Novega mesta in št. Vi-da — skratka vsi sloji so tu združeno pri-spevali in pripomogli, da je prireditve vse-stransko izborna vspeja, kljub temu, da so se posluževali nekateri tudidržavni usluž-benci proti tej priredbi celo zelo nečastne protiahtitacije.

lj Umrli je v Ljubljani Agata Loboda, zasebnica, 76 let.

lj Zima, sneg, zameti in promet. Od včeraj v jutro je snežilo po deželi z mali-mi presledki. Po Gorenjskem in Notranj-skem ga je nametalo že nad pol metra. V Ljubljani ga imamo tudi že nad 40 cm. Vo-zni promet je povsod oviran. Vlaki na drž. in južni železnici so imeli včeraj po 15 mi-

nut do četrte ure zamude. Po Notranjskem jo čez Kras po dva stroja priprežena. — Danes ne sneži več.

lj Snežni plug je včeraj oral po mest-nih cestah od 7. ure dalje. Po državnih ce-stah do 8. ure še ni bilo zorano. To je ne-marnost! Nekateri hišni gospodarji po me-stu še do 9. ure dopoldne niso dali s hod-nikov snega skidati!

lj Slovensko gledališče. V nedeljo po-popoldne se vprizori drugič v tej sezoni burka v treh dejanjih »Oj ti tisti!« (Go-spod senator). Zvečer pa se igra prvič v tej sezoni veseloigra v treh dejanjih: »Na letovišču«. Iz repertoara »Kralj. zem. ka-zališča« v Zagrebu prevajajo se: burka »Veliki komet«, in drame »Tuji pogled«, »Stari paviljon« in »Aleluja«.

Razne stvari.

Sijajni gospodarski uspehi dunaj-ske občinske uprave. Leta 1913. je ime-la dunajska občinska uprava v svoji lastni upravi 2455 milijona kron do-hodkov in 2295 milijona kron izdat-kov; čisti preostanek znaša torej 16 mi-lijonov kron! K temu je pa treba pri-šteti še podrug milijon kron za nakup nekega zemljišča, ki se je plačalo še v prometu l. 1912., tako da znaša čisti do-bitek 176 milijona kron. K tako sijaj-nemu uspehu so največ pripomogli razni občinski obrati: plinarna, elek-trarna, cestna železnica itd. Čista akti-va dunajske občine znašajo 676 milijo-nov kron (nasproti lanskemu letu za 235 milij. več), občinsko premoženje pa znaša 386 milijonov kron (od lani za 97 milij. kron več). Samo mestna pi-vovarna in vozišniško podjetje sta za 1 milij. pasivna, tako, da znaša končni čisti preostanek 165 milij. kron.

Drago plačana ruska trmoglavost. Sredi minolega decembra je prvi vlak zdr-dral po dosedaj dogotovljenem delu sibir-ske amurske železnice, ki bo, ko bo dovr-šena, omogočila, da bo človek v železni-skem vozu prepotoval vso ogromno rusko državo od njene zapadne meje v Evropi do Vladivostoka na njenem skrajnem Vzhodu ob japonskem morju. Ta dosedaj dovršena proga amurske železnice obsega tehnično najtežji del in je dolga 1300 km. Zgradba te proge spada med najtežavnejše in naj-dražje zgradbe železniške tehnike. Že pri predelili so se imeli boriti z velikanskimi težavami. Da bi se dela preveč ne zavle-kla, so trasirali tudi pozimi, ker je sibir-sko poletje zelo kratko. To je imelo uso-dne posledice; inženirji, ki niso poznali te-rena, so trasirali progo čez brezdanja moč-virja, podzemse vode in prepače. Vse to so v zimskem času navidezno varna in tr-dna tla, ker je zemlja več metrov globoko zamrznjena. To usodepolno zmoto so inže-nirji z grozo opazili še-le začetkom po-letja. Treba je bilo tako dalekosežnih iz-prememb v načrtu, da stane amurska železnica že danes, ko manjka še 642 km do končne dovršitve, več nego je bilo prora-čunjeno za celo progo. Če bi se bili Rusi pri trasiranju poslužili najmodernejše pri-dobitve na polju merstvene tehnike t. j. zemljemerstva iz zraka, katero je iznašel avstr. pomorski kapitan Teodor Schein-plug, — bi se bilo trasiranje cele namera-vane proge lahko izvršilo v teku dveh me-secev t. j. tekom enega samega sibirskega poletja in ruska vlada bi bila za trasiranje izdala samo 2—3 milijone rubljev. Prihra-nila bi bila torej ogromne svote in mnogo dragocenega časa. Toda gotovi moške v ruskih tehniških krogih niso naklonjeni gori navedeni merstveni iznajdbi, zato se ni uporabila. Kazen je občutna.

Naše utrdbe ob ruski meji. Dunajska »Militärische Rundschau« poroča: Nova brambna predloga zahteva precejšnje vsote za utrdbe. Denar se povečini porabi za izpopolnitev galskih trdnjav, ker je Ru-sija zadnje čase zelo ojačila svojo armado na zahodni meji, tako da je skoraj tako močna kakor ob vojnih časih. Galicija tvori s svojo obliko v polkrogu s popolno odprtimi mejami — le zahodno tvorita Vi-sla in Sana nekoliko ovire, — ozemlje, ki je tako s severovzhoda, s severa in severo-zahoda odprto obsežnemu ruskemu napadu. Če bi Rusi napredovali, bi seveda ob Dnjestrju zadeli na precejšnjo oviro. Na ju-gu ločijo Karpati, visoko gorovje, Galicijo od ostale monarhije. Čez Karpate vodi le mala cesta. Galicija je torej izročena sko-raj osamljena ruskemu napadu. Niti izpla-čalo bi se ne, če bi se zgolj za obrambo te primeroma ozke razširjene črte izmetale velike vsote, ki bi se lahko za druge name-ne armade porabile. Za avstrijsko armado je pa Galicija zato velike važnosti, ker se tu lahko pred Karpati zbere armada. Iz Galicije lahko naša armada prodira v od-prte pokrajine Ruske Poljske, Podolske in Volhinije. Odprta Galicija se pa mora za-varovati, da se lahko armada nemoteno zbere. Če se tudi tisti trije armadni zbori, ki so v Galiciji nastanjeni (1., 10. in 11.), lahko hitro zberejo in pripravijo za vojsko, bi se le armada počasi zbirala radi manj vrednih karpatskih železnic. Raču-

nati se zato mora s hitrimi in presenetljivimi napadi ruske armade na železnice kakor tudi s prodiranjem velikih ruskih sil v Galiciji. Naša vojna uprava je zato sklenila, da ojači svoje trdnjave v Galiciji. Predvsem se izpopolni trdnjava Lvov, ki tvori pač po svoji legi središče Galicije. Lvov obdaja zdaj pas utrdbe za silo in baterije, ki lahko preprečijo kak presenetljiv napad na bogato založene arzenale in razne vojaške zaloge, ki pa niso kos napadom večjih armad s težkimi topovi. Sedanje utrdbe za silo nameravajo izpopolniti v prave utrdbe. Lvovskim utrdbam se priključijo na zahodu pri Mikolajovu utrjeni mostovi čez Dnjestr, ki zavarujejo prehode čez Dnjestr do podolske meje in sicer pri Mikolajovu, Haliču, Sevi in pri Zaleszykiju. Do zdaj so bili ti prehodi le za silo zavarovani z utrdbami iz prsti in z baterijami. Zdaj nameravajo zgraditi moderne utrdbe iz železa in betona. Prehod čez Sano omogoči most pri Jaroslavu. Tam so tekom let utrdbe vedno bolj ojačali in jih nameravajo še bolj utrditi, da bodo z moderno trdnjavo Przemysl tvorile močne utrdbeno črto v Galiciji. Trdnjava Przemysl je pa popolnoma moderna trdnjava že zdaj, ki jo branijo iz železa in betona zgrajene mogočne utrdbe. Mesto samo nima nasipa, marveč le zemeljske utrdbe za pehoto in artiljerijo, mogočne trdnjave leže daleč pred mestom. Na zahodu Galicije veže zelo mogočna trdnjava Krakov Galicijo z nemško Šlezijo. Krakov brani pas modernih utrdb iz betona in železa, ki leže daleč okoli mesta. Ker je ruska meja blizu, so tudi prostori med velikimi utrdbami z manjšimi utrdbami skrbno utrjeni, tako da bi zadela ruska armada tu na strašen odpor. Ker nameravajo Rusi v slučaju vojne z velikimi napadi kavalrije kolikor mogoče ovirati avstrijsko prodiranje, je že do zdaj naša vojna uprava utrdila železniške proge osobito v Karpatih z močno utrjenimi stražnicami in nameravajo ta zistem še bolj izpopolniti. Nove trdnjave v Galiciji imajo namen podpirati z obrambo napad, zavarovati zbiranje armade in prodiranje v Rusijo.

Kulturno delo v novih srbskih krajih. Kakor po drugih mestih v novih krajih, so te dni tudi v Dojrani prebivalci imeli shod, na katerem so sklenili ustanoviti predvsem naslednje kulturne organizacije: Društvo za prosveto in narodno izobrazbo; telovadno društvo »Dušan Silni«; pevsko društvo in javno knjižnico in čitalnico. Otvoril se je takoj analfabetški tečaj za ženske, v kratkem se otvori enak tečaj tudi za moške.

Tragičen dogodek v Belgradu. 30. m. m. je v Belgradu padel z okna v drugem nadstropju na ulico štiriletni sinček kolarja Milakovića in obležal na trotoarju smrtno poškodovan. Dečkova mati je začela obupno jokati in tarnati, oče je pa ves blede od groze tekla v bližnjo kavarno k telefonu, da bi poklical zdravnika. Pri vratih kavarne ga je pa zadela srčna kap ter se je mrtev zgrudil. Zapustil je ženo in razen umirajočega dečka še tri druge otroke.

Plazovi na Solnograškem. Ko je minoli petek ob pol 5. uri tržaški brzovlak vozil med Sulzauom in Gollingom in prišel čez salzacki most hotel zavoziti v predor, je tik mimo stroja pridrvel plaz, odtrgal svetilke in pokvaril avtomatično zavoro. Vlak se je moral ustaviti. Drug plaz je oplazil zadnji del vlaka in takoj nato je prigrmel z gore še cela vrsta drugih plazov. Dunajski brzovlak je radi plazov vozil preko Solnograda. V soboto je v lueškem prelazu plaz zasul devet delavcev, a so vse še žive izkopali.

Telefonska in brzolajna poročila.

ZMEDA V PARLAMENTU.

Dunaj. Seja budgetnega odseka ni sklenila. V današnji seji zbornice kompromis ne pride še na vrsto. Prihodnja seja bo jutri. Dr. Sylvester je vprašal gosposkozborničnega predsednika, ako bi se ne dala zopet sklicati skupna konferenca. Gosposka zbornica pravi, da ne, da se pa lahko vršijo privatna pogajanja. Zato se ne ve, kaj se v jutrišnji seji zbornice zgodi. Če se sklenejo kakšne izjemne, je konflikt z gosposko zbornico zopet tu.

Dunaj. Desnica gosposke zbornice in tudi srednja stranka sta v svojih posvetovanjih povdarjali, da je sklenjeni kompromis veljaven in da se pogajanja privatnega ali kakšnega drugega značaja ne morejo vršiti. Po končanih posvetovanjih posameznih skupin gosposke zbornice so imeli načelniki teh skupin grof Clam Galac, knez Schönburg, knez Fürstenberg posvetovanje. Pri današnjem posvetovanju nemških kršč. socialcev sta bila navzoča princ Lichtenstein in član gosposke zbornice dr. Wittek. Dr. Diamand je pri predsedniku drž. zbora protestiral, da so se uvedla nova pogajanja, ker je sklep skupne konference v veljavi in formelna solidarnost zastopnikov gosposke zbornice še obstoji.

Dunaj. Poslanec Stanek se je pri predsedniku prorač. odseka Germanu opravičil, češ, da ga s svojim medklicem ni nameraval žaliti. S tem je afera Stanek—German končana.

MADJARIZACIJA HRVATSKE.

Zagreb. »Obzor« trdi, da grof Tisza pritiska, da bi se na Hrvatskem otvorilo 40 novih madjarskih šol.

RUSKI KLUB V PRAGI PREPOVEDAN.

Praga. Nekateri tukajšnji Rusi in rusofilni Čehi so hoteli tu ustanoviti »Ruski klub«. Praško cesarsko namestništvo je ustanovitev prepovedalo. Pritožbo proti tej prepovedi je ministrstvo odbilo.

RAZREDNA LOTERIJA.

Dunaj. Prvi glavni dobiček 80.000 kron je zadela srečka št. 53.560. Drugi glavni dobiček 40.000 K srečka št. 93.123. Tretji glavni dobiček 10.000 K srečka št. 78.057. 5000 K je zadela srečka 58.824. Po 2000 kron so zadela srečke števil: 862, 29.546, 93.566, 42.536, 61.320.

TIROLSKI DEŽELNI ZBOR.

Inomest. Dež. glavar baron Kathrein naznanja, da se skliče tirolski deželni zbor 19. ali 20. t. m. k štiritedenskemu zasedanju.

POGAJANJA MED SREBLO IN BULGARIJO.

Belgrad. Med Srbijo in Bulgarijo se z rusko pomočjo vrše pogajanja glede obnovitve nekoliko spremenjene konvencije, kakor je med obema državama že obstojala.

POLOŽAJ V BULGARJI.

Sifai. Opozicionalne stranke so baje osnovala blok, kojega geslo je boj proti caru Ferdinandu.

GROF BERCHTOLD PRI CESARJU.

Dunaj. Cesar je sprejel grofa Berchtolda v daljši avdijenci.

KNEZ, KI GA NOBEDEN NE MARA.

Berolin. Tu trdijo, da se bo knez Wied podal neodložljivo 25. februarja v Albanijo.

ITALIJANSKI VOJAKI ZA ALBANIJO.

Bergamo. Poveljnik tukajšnjega 78. pešpolka je dobil nalog, da pripravi dva bataljona za odhod v Albanijo. Ti vojaki bodo baje namenjeni za spremstvo princa Wieda v Drač.

NEMŠKI CESAR ODSVETUJE WIEDU PODATI SE V ALBANIJO.

Berolin. Cesar Viljem odsvetuje princu Wiedu podati se v Albanijo. Cesar se je napram svoji okolici izrazil, da se boji za prinčovo življenje. Baje sili princa v Albanijo najbolj njegova žena, ki si domišluje, da jo Albanija komej čaka, da jo pride ona kulturno povzdignit.

VENIZELOS SE Približuje TURČIJI.

Atene. Venizelos ima baje namen podati se v Carigrad in omogočiti trajen sporazum med Grčijo in Turčijo.

ANARHIJA V ALBANIJI.

Valona. Na stotine Albancev koraka proti Valoni. Mohamedanci agitirajo proti Wiedu in proti Grkom. V deželi se vrše roparstva. Turki napadajo kristjane. Vele-sile imajo baje že pripravljene bojne ladje, da napravijo red. Od avstrijskih ladij od-plove v Albanijo mendar še »Franz Joseph I.«, od laških »Perugia«, od nemških »Herta«.

ESSAD PAŠA PRED ELBASANOM.

Pariz. »Temps« poroča iz Valone, da Esadove čete uspešno prodirajo in ima Elbasan vsak hip pasti. V Valoni mislijo, da za Esadom stoje gotove velesile.

ENVER BEG UPA V ALLAHOVO IN PREROKOVO POMOČ.

Carigrad. Enver beg je izdal proglas na armado, v katerem, zaupajoč v Allahovo in prerokovo pomoč, napoveduje reforme v armadi, da bo Turčija zbrisala s sebe sramoto in nesreče zadnjih časov.

RUMUNSKA VLADA.

Bukarešt. Kralj je poveril sestavo novega kabineta Bratianu; zunanje ministrstvo bo vodil Mortzaun.

ARETACIJA V CARIGRADU.

Carigrad. Bivši poveljnik orožništva polkovnik Hazif je aretiran.

TURČIJA.

Carigrad. Kljub dementiju laške vlade se tu trdi, da je turška vlada res kupila laško ladjo »San Marco« in vrh tega še tri druge križarke, 4 torpedne rušilce in čilenski dreadnought »Almirante Cochran«. (!) Turčija bo najprej poizkusila Grčijo prijateljskim potom pripraviti do tega, da bi Chios in Mytilene ostala pod Turčijo z dalekosežno avtonomijo, zato pa naj bi Grčija dobila kak otok v dodekanezosu.

PRUSKA SRAMOTA.

London. Vse tukajšnje časopise se pe-ča z oprostivjo pruskim oficirjem in pravi, da bi taka razsodba bila v Angliji nemogoča. V Angliji velja čast poštenega oficirja ravno toliko kolikor čast poštenega pometalca. V Nemčiji pač velja sirova sablja.

SNEŽNO VREME.

Sarajevo. Vsled zametov je nek tovor-ni vlak v snegu obtičal.

DELAVSKA NESREČA.

Ljubno (Zg. Štajersko). V tovarni je 11 delavcev bilo od bencinovih plinov omamljenih.

ZA 712.000 LIR TAKS IN GLOBE.

Rim. Fiskus je vsled prijave poslanca Chiesa naložil in izterjal iz Rudniške družbe v Elbi za 712.000 lir takse in globe za zatajene dohodke pri nekem nakupu, podvrženem davku.

POŽARI.

Korneuburg. 14. t. m. je zgorela lopa železniškega polka.

Montreal. 13. t. m. je tu bil velik požar, ki je grozil uničiti katoliško katedralo.

EKSPLOZIJA V ROTTERDAMU.

(4 delavci ubiti, 8 nevarno ranjenih.) Rotterdam. Tu je eksplodiral cilindar s komprimirano ogljeno kislino. 4 delavci so mrtvi, 8 jih je pa nevarno ranjenih.

NESREČE NA MORJU.

Reka. Parnik »Adria« družbe »Tibore« je zadel v nemški parnik »Bagdad«. Oba sta se poškodovala.

New-York. Vse moštvo potopljenega parnika »Cobequid« (holandski) se je rešilo.

ODLIKOVARNA IGRALKA.

Pariz. Sarah Benhardt je dobila viteški križec častne legije.

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI PRIPOROČA:

Spillmann, Junaštvo in zvestoba. Zgodovinski roman iz časov francoske revolucije. (Spomini častnika švicarske garde Ludvika XVI.) 3 K, v platno vez. 4 K. — Spillmannove povesti so pač znane širom sveta. Posebno priljubljen je pa Spillmann kot pisatelj za odrasle. Kdo ne pozna njegovih romanov kot »Žrtev spovedne molčečnosti«, ki je pa že davno razprodan, ali

»Zadnji dnevi Jeruzalema« (Lucij Flav), ki se tako pridno čita po vseh slovenskih hišah. Zgoraj navedena povest je ena njegovih najlepših ter po vsebini, kakor tudi zanimivosti naravnost neprekosljiva. Knji-go, ki se dobiva v »Katol. Bukvarni«, prav toplo priporočamo vsem prijateljem do-brega in lepega čtiva. Roman je zajet iz dobe krvave francoske revolucije, ki je cel tedanji kulturni svet napolnila s strahom in grozo.

Spillmann: Zadnji dnevi Jeruzalema (Lucij Flav). Zgodovinski roman. Dva dela 3 K 80 h, vez. 5 K 40 h. — Ta prekrasna povest se vrši le nekaj let po Kristusovi smrti in se konča z razdejanjem jeruzalemskega templja.

Ušeničnik »Sociologija«. 8 K 50 v. vez. 10 K 80 vin. To je ena naših najboljših znanstvenih knjig, na katero bi bili upravičeno ponosni tudi tuji kulturni narodi. Vsak posamezen stavek priča, kako globoko in s kakim umevanjem se je pisatelj poglobil v stvarino, ki je obdelana v tej krasni knjigi.

Mahnlić »Več luči«. Iz »Rimskega katolika« izbrani spisi. Uredil dr. A. Ušeničnik. Cena 3 K, vez. 4 K 40 vin. Ta knjiga se sme imenovati zlata knjiga in zvezda vodnica vsakega katolika. V njej so zbrana in obrazložena načela, ki so poklicana preobraziti svet v znamenju krščanstva. Te knjige bi ne smeli nikdo pogrešati.

Po pošti stane vsaka knjiga 20 h več.

KATOLIŠKA BUKVARNA V LJUBLJANI.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 16. januarja 1914.

Pšenica za april 1914.	11 65
Rž april 1914	8 94
Oves april 1914	7 76
Koruzza za maj 1914	6 67

Stanovanje

z 2 sobami in pritlikino v bližini sv. Petra cerkve, v prilliku ali I. nadstropju iščeta za majev termin dva mirna zakonska brez otrok. Ponudbe sprejema uprava pod št. 181 Mirna stranika.

Ne dobiti najboljši in najcenejši

papir?

Poizkusite!

Vsi uradi in vsi posamezniki naj rabijo papir, ki ga ima v najrazličnejših vrstah v zalogi »Slovenska Straža«. Ta papir je najcenejši in najboljši ter se ga pod takimi pogoji, pod kakršnimi ga prodaja »Slovenska Straža« nikjer drugod ne dobi. Pišite po vzorce na pisarno »Slovenske Straže«. Tudi trgovci dobe v prodajo papir ceneje kot ga jim morejo dati agentje ali druge tovarne.

Zahvala.

Ob priliki smrti moje nepozabne soproge, gospe

Minke Wakonigg

došlo mi je od vseh strani nebrojno število izrazov sožalja. Ker se mi pa ni mogoče posameznikom zahvaliti, bodi tem potom izrečena najsrčnejša zahvala vsem, posebno pa veleč. gosp. dekanu M. Riharju za zadnji zelo tolažilni obisk, preč. duhovščini za častno spremstvo, pevskemu društvu »Zvon« za pretresljive žalostinke, ter slavni požarni brambi iz Šmartna za spremstvo. Zahvalim se nadalje tudi gosp. dr. Premrou za požrtvovalni trud skozi dolgoletno težko bolezen pokojnice. Konečno zahvalim se še vsem darovateljem krasnih vencev, kakor tudi vsem, ki so spremili drago pokojnico k večnemu počitku.

Šmartno pri Litiji, dne 14. januarja 1914.

Ivan Wakonigg.

TEHNIČNI BIRO IN STAVBENO PODJETJE

CENTRALA: LJUBLJANA, POLJANSKA CESTA ŠT. 3,

Beton
Zelezobeton
Mostovi
Stropi
Dvorane
Zazidki turbin

Strokovna
izvršitev
vseh vrst
načrtov
Prevzete zgradb
Tehnična mnenja

Vodovodi
Električne centrale
Turbine
Mlini
Zage
Opekarne
Moderne aparnece

Obisk strokovnih
inženirjev
na željo

PODRUŽNICE: GORICA, TRST, ZAGREB.

GLASBA.

Mašne pesmi za mešani, deloma enoglasni zbor z orglami, zložil St. Premrl, stolni kapelnik, založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Part. 1 K 80 vin., glasovi po 30 vin. — Cerkveni zbori večji in manjši, bodo te mašne pesmi z veseljem pozdravili; saj nam je posebno mašnih napetov začelo primanjkovati. Več let že ni noben skladatelj izdal večje zbirke mašnih pesmi, in te vendar najbolj potrebujemo. Gospod skladatelj je torej s to izdajo pomagal našim zborom iz zadrege. Te pesmi so tako lepe, da jih moramo prištevati med najlepše slovenske mašne pesmi. Zložene so tako v pobožnem duhu in lepem slogu, da jih bodo cerkveni zbori sigurno z najlepšimi uspehi proizvajali. Hvalevredno je, da ima partitura in glasovi precej večjo obliko, kakor je bila zadnji čas v navadi; tisk izredno lep in razločen. Cena izredno nizka. — Bodi to lepo delo našega marljivega g. skladatelja najtopleje priporočeno. Na vsakem koru naj ta zbirka zavzame častno mesto. — Naroča se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Zabukovec, Ponk zaročencem in zakonskim. Vez. 1 K 40 vin. V tej poučni in pomembni knjigi so jasno obrazložene vse medsebojne dolžnosti zakonskih. Tudi bolj kočljive strani zakonskega življenja ume pisatelj z vso rahločutostjo pojasniti in razložiti. Mož in žena, ki imata to knjigo in se ravnata po njenih navodilih, živela bode srečno medsebojno življenje. Knjigo naj bi imel vsak župni urad v več izvodih na razpolago, da bi z njo lahko ustregel zaročencem in novoporočencem. Župnim uradom je na razpolago tudi knjižica prevzvišenega g. knezoškofa »Ženinom in nevestam«, ki velja 30 vin. in se tudi dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Finžgar, Pod svobodnim solncem. Povest davnih dedov. 2 zvezka broš. 6 K 80 vin., vez. 8 K 80 vin.

Finžgar je eden najbolj znanih pisateljev in to je njegova najlepša in obenem sploh najboljša slovenska povest. Divota jezika, živahnost dejanja, ostro risani značaji, to je nekaj, kar doslej še nismo čitali v slovenskem jeziku. Dejanje povesti se vrši na Balkanu, torej v pokrajini, ki so nam tako dobro znane iz balkanske vojske, ki jih je oškropila z novo slovansko krvjo. To povest naj si nabavi vsaka slovenska hiša.

Katoliški bukvarni v Ljubljani.

Razpis

mesta učitelja glasbe v Solinu.

Razpisuje se natečaj do 31. t. m. za učitelja glasbe v Solinu blizu Splita za mesečno plačo K 160 (stoinsesdeset) in naturalnim stanovanjem.

Prednost imajo oni, ki umevajo cerkveno petje in ni oženjen.

Za upravo »Narodne Solinske Glasbe«

Predsednik Tajnik
Marko Milišić Dr. Niko Petrić

Krepkega dečka

iz poštene hiše s primerno
solsko izobrazbo in pridno

trgovsko pomočnico

sprejme tvrdka Jos. Erath v Mokronogu.

Absolvent trgovske šole Trgovski učenec

ki ima nekoliko prakse, išče službe. Zmožen je slovenščine, nemščine, slovenske in nemške stenografije ter strojepisja. Naslov pove upravnistvo »Slovenca« pod št. 156.

zdrave močne postave, poštene kmetske rodbine, s primerno šolsko izobrazbo, se sprejme v trgovino z mešanima blagom na deželi, pod ugodnimi pogoji. Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod št. 137 do 20. t. m. Znamka za odgovor! 137

Štev. 1066, 14.

169

Strežniška šola

v deželni bolnici ljubljanski.

Z dnem 1. marca t. l. se otvori v ljubljanski deželni bolnici šola za bolniške strežnice z dveletno učno dobo, združena z internatom v prostorih cesarja Franca Jožefa zavetišča. V to šolo se sprejmejo

a) **brezplačno** prosilke, ki se zavežejo, da se bodo po dveletni šolski izobrazbi in ako so si priborile državno strežniško diplomu, posvetile strežniški stroki in da bodo v služaju, ako jih potrebujejo zdravstvena okrožja ali dežela, proti primerni plači prevzele službo okrožnih ali bolniških strežnic; ta obveznost velja po pridobitvi diplome najmanj za dobo 5 let;

b) **proti mesečni odškodnini 70 K** tudi druge prosilke, v kolikor dopušča prostor.

Sprejemne prošnje je opremiti z domovnim in krstnim listom (pri mladoletnih privolilno izjavo očeta ali varstvene oblasti), z uradnim izpričevalom o navedenosti, z izpričevalom o uspešno dovršeni meščanski ali višji dekliški šoli, oziroma z dokazilom o splošni izobrazbi, s popisom dosedanjega službovanja ter potrdilom o cepljenih kozah.

Tako opremljene prošnje je vložiti do 15. februarja 1914 na vodstvo deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Da dokažejo telesno usposobljenost, se imajo prosilke zgledati pri pristojnem c. kr. okrajnem zdravniku (v Ljubljani pri mestnem fizikatu).

Prosilke dobe pismeno obvestilo, da se določenega dne osebno zgledajo pri sprejemni komisiji, ki bo odločila o vsprejemu. Sprejmo se najprvo začasno, po dvanemesečnem zadovoljivem učenju pa definitivno.

V Ljubljani, dne 12. januarja 1914.

Deželni odbor kranjski.

Večje komercialno podjetje

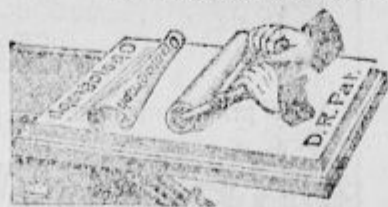
išče za svoje pisarne

primeren cestni lokal.

V poštev pridejo Glavni trg, Stritarjeva, :: Prešernova in Šelenburgova ulica. ::

Ponudbe pod »Merkur« na upravo lista. 177

Razmnoževanje pisave potom steklene plošče!

Melzrobljiva steklena (opalna) plošča.

Aparat je zelo preprost in ne zahteva nobene stiskalnice in tudi ne pride nobena maza (želatinin itd.) ali gosta tinta v poštev. Ceniki, vzorci tiska in reference zastoj. **Brezobvezno razkazovanje.**

THE REX Co., Ljubljana, Šelenburgova ul. 7. Telefon št. 38.

Zaloga pisalnih in razmnoževalnih strojev, njih potrebnih ter pisarnskih oprav. 101

To je najnovejša iznajdba na tem polju, katero vpeljemo pod imenom »Opalograph«. Odliči, ki so napravljeni s tem aparatom, ne izgledajo kot kopije ampak kakor originalna t. j. osebna pisma (posebno važno za odposiljatelje ponudb itd. itd.) Vsak nevajen napravi lahko od vsakega s tinto in peresom ali pisalnim strojem zgozovljenega originala (tudi ščica ali risba) več tisoč kopij v zaželeni barvi (ev. vsaka kopija v različni barvi). Aparat je zelo preprost in ne zahteva nobene stiskalnice in tudi ne pride nobena maza (želatinin itd.) ali gosta tinta v poštev. Ceniki, vzorci tiska in reference zastoj. **Brezobvezno razkazovanje.**

Pelerine

dežne plašče, obleke, zimske suknje, različne žametne, plišaste in suknje vrhne jopice za ženske v veliki izbiri in zmerni ceni

„Pri Škofu“

Ljubljana,

Pred Škofijo št. 3

Mežarska ulica, zraven Škofije.

Priporoča se prečati duhovščini in slavnemu občinstvu

Genik na zahtevo brezplačno. 3420

Išče se vojaščine prost, primerno izobražen, pošten in trezen

mladenič

vajen kmetkemu delu na deželi. Plača 24 K na mesec ter vse prosto. Mladenič izurjen v sodničarski obrti, ima prednost. Ponudbe pod »Pridnest« 136, na upravo tega lista. 136

Išče se

potnik za tovarno,

ki bi potoval po Kranjski, deloma po Štajerski, Koroški in Goriški. Spričevala ter zahteva plače na upravo tega lista pod »Potnik« 149. Nastop lahko takoj! 149

Serravallo

železnato Kina-Vino

Higienična razstava na Dunaju 1906:

Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča elastičnost do jedi, okrepa živce, zboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.

Vaškrat odlikovano.

Nad 8000 zdravniških spričeval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj

TRST-Barkovije.

TRST-Barkovije.

TRST-Barkovije.

TRST-Barkovije.

TRST-Barkovije.

TRST-Barkovije.

C. kr.
kmetijska družba
kranjska
v Ljubljani (ustan. 1/67. l.)

je najstarejši kmetijski zastop v Avstriji, ki nudi svojim udom največjo ugodnosti, ne da bi udje imeli kakšne druge denarne obveznosti, kakor da plačajo na leto 4 K udnine. Udje prejema družbeno glasilo »Kmetovalca« zastoj.

„Kmetovalec“
s prilogami
„Konjarejec“ in „Parutinar“
(XXXI. letnik)

je najstarejši, na obširnejši in bogato s podobami opremljen kmetijski list v slovenskem jeziku, ki ne sme manjkati v nobeni slovenski kmetijski hiši, kjer jim je kaj mar za gospodarski napredek. Izhaja v obsegu dveh pol po dvakrat na mesec. Naročnina je 4 K na leto. Za ude kranjske družbe zastoj. Posamezne številke zastoj na ogled.

Gospodarske poljedeljske,

kakor sadno drevje, semena, umetna gnojila, močna krmila itd., dobivajo udje c. kr. kmetijske družbe v najboljši kakovosti, z zajamčeno vsebino po najnižjih cenah ter je vsaka prevara izključena.